

فارسی ششم دبستان

سؤالات و دانستنی‌های درس دوم : پنجره‌های شناخت

کامل کنید...

۱- هر کدام از جاهای خالی را با دو حرف متفاوت کامل کنید، به طوری که دارای معنی باشد.

الف) ام...ا - ام...ا ب) ن...ر - ن...ر پ) نق... - نق... ت) م...ادله - م...ادله

درست یا نادرست...

۲- کلمه‌های خود، خلق، خالق و مخلوق، هم‌خانواده هستند. ☐ × ☐ ✓

۳- در بیت «ای مادر عزیز که جانم فدای تو / قربان مهربانی و لطف و صفای تو»، «فدا» و «صفا» قافیه است. ☐ × ☐ ✓

۴- طمع باعث می‌شود انسان‌ها در زندگی دچار مشکل بشوند. ☐ × ☐ ✓

۵- دو کلمه‌ی هراس و ترس با هم مترادف هستند. ☐ × ☐ ✓

پاسخ دهید...

۶- کدام یک از کلمه‌های زیر جمع و کدام یک مفرد است؟

دبستان ← معادن ← کتاب‌ها ← اژدها ←

۷- با توجه به معنی واژه‌ها، کلمه‌ای را که از نظر املائی صحیح است، انتخاب کنید.

صمیمیت: (صفا - سفا) طمع: (حرس - حرص) متکبر: (مقرور - مغرور) بلند شد: (برخواست - برخواست)

۸- برای هر کدام از کلمه‌های زیر، یک متضاد بنویسید.

فریب ← خشنود ← تکبر ←

۹- جمله‌ی زیر را یک بار به جمله‌ی امری و بار دیگر به جمله‌ی پرسشی تبدیل و علامت پایانی آن را مشخص کنید.

«مریم به شهر اصفهان سفر کرد.»

جمله‌ی امری:

جمله‌ی پرسشی:

۱۰- بیت «هرگز نشد محبت یاران و دوستان / هم‌پایه‌ی محبت و مهر و وفای تو» را به صورت ساده و روان بازنویسی کنید.

۱۱- معنی بیت «مرغ زیرک که می‌رمید از دام / با همه‌ی زیرکی، به دام افتاد» را بنویسید.

۱۲- کلماتی را که با هم «هم‌خانواده» هستند، در یک گروه قرار دهید.

فکر، افکار، معلومات، تعلیم، تفکر، معلّمان، متفکّران، تعلیمات

۱۳- مترادف واژگان زیر را در مقابل جمله‌ی مناسب خود بنویسید.

«طی شدن - ترسیدن - غرور - نیکوکاری»

الف) درباره‌ی دیده‌ها و شنیده‌ها و خوانده‌ها بپرسیم و از پرسیدن نهراسیم.

ب) دقایقی سپری شد.

پ) رشته‌ی پیوند خود، خلق و خلقت احسان است.

ت) هر کس تنها به خود تکیه کند و خودبینی را پیشه سازد به شناخت خالق دست نمی‌یابد.

۱۴- در بین گروه واژگان زیر چند غلط املائی وجود دارد؟ صحیح هر یک را بنویسید.

خلقت و خالق - بلند شد و درخواست - احسان و نیکوکاری - دیده‌گاه و چشم انداز - بحث و گفت‌وگو - بیان نظرات - امثال و همانند - مقرر و خودخواه

۱۵- به جای واژه‌ی مشخص شده، واژه‌های دیگری قرار دهید و جمله را بازنویسی کنید.

۱- هیچ چیز نمی‌تواند اثر محبت را از بین ببرد.

۲- هر کسی شخصیت خود را در رفتار عمل خویش نمایان می‌کند.

۱۶- متن زیر را با یکی از کلمات (از، به، در، با) کامل کنید.

چلچله‌ی خوش‌آواز آسمان به پرواز درآمد ابر سلام کرد کنار خورشید گذشت و او لبخند زد باد هم‌نوا شد زمزمه‌ی آب گوش فرا داد و چهره‌ی زیبای خود را آن مشاهده کرد. چلچله می‌دانست که چگونه این همه زیبایی لذت ببرد.

۱۷- در مصراع «می‌ریختم تمام جهان را به پای تو»، «تو» به چه کسی اشاره دارد؟

۱۸- بیت بعدی شعر زیر چیست؟

ای مادر عزیز که جان داده‌ای مرا / سهل است اگر که جان دهم اکنون برای تو

انتخاب کنید...

۱۹- در بیت «خشنودی تو مایه‌ی خشنودی من است / زیرا بود رضای خدا در رضای تو» کدام کلمه‌ها «فعل» هستند؟

(۱) است - رضای تو - بود (۲) است - بود (۳) خشنودی - بود (۴) بود - رضای تو

۲۰- در نوشتن یک متن رسمی، به کار بردن کدام یک از جمله‌های زیر، مناسب است؟

(۱) خورشید طلوع کرد. (۲) خورشید نرم‌نرم در آسمان غلتید.

(۳) آفتاب چشم‌هایش را گشود. (۴) آسمان خورشید را در آغوش گرفت.

۲۱- با توجه به بیت «ای مادر عزیز که جان داده‌ای مرا / سهل است اگر که جان دهم اکنون برای تو» کدام جمله صحیح است؟

(۱) در این بیت چهار جمله وجود دارد. (۲) کلمه‌های «جان داده‌ای» و «برای تو» فعل هستند.

(۳) در این بیت، جمله‌ی خبری وجود دارد. (۴) کلمه‌ی «جان» در این بیت قافیه است.

۲۲- نسبت سابقه به سوابق مانند نسبت به است.

(۱) طالب به مطلوب (۲) علم به معلوم (۳) فایده به فواید (۴) دانش به دانا